

Bankalarda Personellere Kullandırılan Kredilerin Muhasebeleştirilmesi

Mustafa Tevfik KARTAL¹ - Neşe ÇOBAN ÇELİKDEMİR²

Makale Gönderim Tarihi: 23.11.2017

Makale Kabul Tarihi: 08.03.2018

Öz

2010 yılsonunda 1 trilyon TL aktif büyüklüğe sahip olan Türk Bankacılık Sektörü büyümesini sürdürerek 2017 yılsonunda 3,2 trilyon TL seviyesine ulaşmıştır. Toplam aktiflerdeki büyümeyle birlikte toplam krediler 2010 yılsonunda 551 milyar TL seviyesinden 2017 yılsonunda 2,09 trilyon TL seviyesine ulaşmıştır. Diğer taraftan, sektörde çalışan sayısı 208.000 kişi seviyesindedir. Önemli sayıya ulaşan banka personelleri aynı zamanda bankalar açısından önemli bir iç müşteri kitlesini oluşturmaktadır. Banka personelleri yasal sınırlar dâhilinde çalıştıkları bankalardan kredi kullanmaktadırlar. Personellerin kullandığı kredi büyüklüğü 2016 yılsonunda 1 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bu nedenle bankalarda personel kredilerinin muhasebeleştirilmesine yönelik bu çalışma hazırlanmıştır. Personel kredileri örneklerle incelenerek literatüre katkı yapılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bankacılık, Krediler, Personel Kredileri, Muhasebe, Türkiye.

¹ Dr., mustafatevfikkartal@gmail.com, Orcid Id: 0000-0001-8038-8241

² Dr. Öğr. Üy., Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Yüksek Okulu, nco-ban@marmara.edu.tr, Orcid Id: 0000-0003-2842-529X

Accounting of Credits Used By Personnel in Banks

Abstract

Turkish Banking Sector's total asset size has reached TL 3.2 trillion at the end of 2017 whereas it was TL 1 trillion as of 2010 by going on to growth. With the growth in total assets, total credits has reached TL 2.09 trillion at the end of 2017 whereas it was TL 551 billion as of 2010. On the other hand, number of employees in the sector is at a level of 208.000 people. At the same time, bank personnel reached a significant number constitute an important internal customer base in terms of banks. Bank personnel use credits compliant with the legal constraints from the banks in which they work. The credit volume used by bank personnel has reached to TL 1 billion at the end of 2016. For this reason, this study was prepared to handle accounting of personnel credits. It was aimed at making contribution to literature by examination of personnel credits with examples.

Keywords: Banking, Credits, Personnel Credits, Accounting, Turkey.

1. GİRİŞ

2000'li yıllar dünyada paranın göreceli ucuz olduğu ve nakit bolluğunun yaşandığı bir dönem olmuştur. Bankacılık krizlerini atlatan Türkiye, bu süreçte bankacılık sektörünü yeniden yapılandırmaya başlamıştır. Yapılandırılan Türk Bankacılık Sektörü (TBS) küresel konjonktürün de desteği ile birlikte ciddi bir büyüme sürecine girmiştir. 2010 yıl sonunda 1 trilyon TL seviyesinde olan sektörün aktif büyüklüğü toplamı 2016 Eylül sonunda 2,5 trilyon TL seviyesine ulaşmıştır (Kartal ve Demir, 2017: 41). 2016 yılsonunda 2,7 trilyon TL'ye ulaşan aktif büyüklüğü 2017 yılsonunda ise 3,2 trilyon TL seviyesine kadar yükselmiştir (Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), 2017a: 2; BDDK, 2018: 2).

TBS'nin aktif kalemlerinin dağılımına bakıldığında en büyük tutarın kredilerden oluştuğu görülmektedir. 2010 yılsonunda 551 milyar TL seviyesinde olan krediler 2016 Eylül sonunda 1,6 trilyon TL seviyesine ulaşmıştır (Kartal ve Demir, 2017: 42). Aktif top-

lamın büyümesi ile birlikte krediler 2016 yılsonunda 1,7 trilyon TL'ye, 2017 yılsonunda ise 2,09 trilyon TL seviyesine ulaşmıştır (BDDK, 2017a: 2; BDDK, 201b: 2).

2017 yılsonu itibari ile kredilerin dağılımına bakıldığında kredilerin 1,414 trilyon TL'si Türk parası (TP), 684 milyar TL'si yabancı para (YP) kredilerden oluşmaktadır. Ayrıca kredilerin %52'si kurumsal ve ticari kredilerden, %25'i küçük ve orta boyutlu işletme kredilerinden, %23'ü ise tüketici kredileri ve kredi kartlarından oluşmaktadır (BDDK, 2018: 10).

TBS'nin personel büyüklüğüne bakıldığında 2017 yılsonu itibari ile 208.280 kişi çalışmaktadır (BDDK, 2018: 1). Diğer bir ifade ile bankacılık sektöründe önemli sayıda çalışan istihdam edilmektedir. Banka personellerinin aynı zamanda birer iç müşteri olduğu ve çalıştıkları bankaların birçok ürün ve hizmetinin yanı sıra kredi kullandıkları dikkate alındığında personel tarafından kullanılan krediler ön plana çıkmaktadır. Uygulamaya bakıldığında personellerin, diğer bankalara kıyasla prosedür işlemlerinin azlığı, dosya masrafı ve sigorta maliyetlerinin olmaması veya daha düşük olması nedeni ile çalıştıkları bankalardan sıklıkla kredi kullanımında buldukları görülmektedir.

Banka personellerinin çalıştıkları bankalardan kullanabilecekleri kredilere ilişkin yasal sınırlamalar bulunmaktadır. Bu nedenle personeller çalıştıkları bankalarından bireysel ihtiyaç kredisi, kredi kartı, çek karnesi gibi nispeten daha düşük tutarlı/limitli ürünleri kullanabilmektedir. Bununla birlikte gelir seviyesi daha yüksek olan personellerin çalıştıkları bankalarından taşıt ve konut kredileri kullandıkları da gözlemlenmektedir.

TBS'nin yukarı yer verilen büyüklükleri ve banka personellerinin yaklaşık 1 milyar TL büyüklüğünde kredi bakiyeleri bulunduğu dikkate alındığında, personel kredilerinin hem bankalar hem banka personelleri açısından önemi ortadadır. Diğer taraftan ihtiyaçların artması ile birlikte personel kredilerinde de artış yaşanacağı öngörülmektedir. Personel kredilerinin geldiği nokta göz önüne alınarak personel kredisi işlemlerinin muhasebesinin detaylı şekilde ele alınması bir ihtiyaç olarak görülmektedir. Bankalarda personel kredisi işlemlerinin muhasebeleştirilmesine yönelik bu çalışma ile bu alandaki boşluğun doldurulması hedeflenmektedir.

Bankaların finansal tablolarının standart ve karşılaştırılabilir olması açısından BDDK tarafından TMS ve TFRS ile uyumlu Tekdüzen Hesap Planı (THP) oluşturulmuş ve bankaların işlemlerini THP'ye göre muhasebeleştirilmesi zorunlu tutulmuştur (BDDK, 2017b: madde 1; TTK, 2011: madde 69-514). Bu nedenle bankalar, Bankacılık Kanunu (BK) ve BDDK düzenlemeleri çerçevesinde muhasebe kayıtlarını uluslararası standartlarla uyumlu Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na (TFRS) göre yapmak zorundadır. Bu zorunluluk nedeniyle konu THP çerçevesinde incelenmiştir. Bankalarda personel kredisi işlemlerinin muhasebeleştirilmesi örneklerle incelenerek literatüre katkı yapılması amaçlanmıştır.

Bu çalışma beş bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünün ardından ikinci bölümde TBS'de krediler ve personeller hakkında bilgi verilmiştir. Bankalarda personel kredi işlemlerinin muhasebesine ilişkin literatürde yer alan çalışma bulunmadığından literatür taraması kapsamında kredilerin muhasebeleştirilmesi ile ilgili bazı çalışmalara üçüncü bölümde yer verilmiştir. Dördüncü bölümde bankalarda personel kredi işlemlerinin muhasebeleştirilmesine ilişkin örnekler paylaşılmış olup son bölümde değerlendirme yapılmıştır.

2. Türk Bankacılık Sektöründe Krediler ve Personeller

TBS'nin aktif toplamının en büyük kısmını krediler oluşturmaktadır. 2017 yılsonunda sektörün kredi büyüklüğü 2,09 trilyon TL seviyesine ulaşmış bulunmaktadır (BDDK, 2018: 2). Söz konusu rakamlara göre sektörün aktif toplamının %64,39'unu kredilerden oluşmaktadır. TBS'nin kredi büyüklükleri ile kredilerin TP ve YP açısından dağılımına Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1: Türk Bankacılık Sektörü Kredi Büyüklükleri ve Dağılımı (Milyar TL)

Yıl/ Dönem	TP Krediler	YP Krediler	Toplam Krediler	TP Krediler Payı (%)	YP Krediler Payı (%)
2010/12	384	142	526	73,00	27,00
2011/12	485	198	683	71,01	28,99
2012/12	588	206	794	74,06	25,94
2013/12	753	295	1.048	71,85	28,15
2014/12	881	360	1.241	70,99	29,01
2015/12	1.013	472	1.485	68,22	31,78
2016/12	1.131	603	1.734	65,22	34,78
2017/12	1.414	684	2.098	67,40	32,60

Kaynak: BDDK'nın Türk Bankacılık Sektörü Temel Göstergeleri ve Türk Bankacılık Sektörü Genel Görünümü adlı raporlarından derlenmiştir.

Tablo 1'den görüleceği üzere sektörün kredi büyüklüğü yıllar itibari ile düzenli şekilde artış göstererek ciddi bir düzeye ulaşmıştır. Kredilerin dağılımına bakıldığında ise yıllar itibari ile YP kredilerin payının ciddi düzeyde arttığı görülmektedir. Buna rağmen 2017 yılsonu itibari ile kredilerin büyük kısmı TP kredilerden oluşmaktadır. Kredilerin türlerine göre dağılımına ise Tablo 2'de yer verilmiştir.

Tablo 2: Türk Bankacılık Sektörü Kredi Detayları (Milyar TL)

Yıl/ Dönem	Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları	KOBİ Kredileri	Ticari ve Kurumsal Krediler	Toplam Krediler	Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları Payı (%)	KOBİ Kredileri Payı (%)	Ticari ve Kurumsal Krediler Payı (%)
2010/12	173	125	228	526	32,89	23,76	43,35
2011/12	224	163	296	683	32,80	23,87	43,34
2012/12	266	200	329	795	33,46	25,16	41,38
2013/12	332	271	444	1.047	31,71	25,88	42,41
2014/12	356	333	551	1.240	28,71	26,85	44,44
2015/12	385	389	711	1.485	25,93	26,20	47,88
2016/12	420	422	893	1.735	24,21	24,32	51,47
2017/12	488	513	1.097	2.098	23,26	24,45	52,29

Kaynak: BDDK'nın Türk Bankacılık Sektörü Temel Göstergeleri ve Türk Bankacılık Sektörü Genel Görünümü adlı raporlarından derlenmiştir.

Tablo 2'den görüleceği üzere, yıllar itibari ile artış gösteren kurumsal ve ticari krediler 2017 yılsonu itibari %52,29 pay ile kredilerin büyük kısmını oluşturmaktadır. KOBİ kredileri %25,31 paya sahipken tüketici kredileri ve kredi kartları ise %24,45 paya sahip bulunmaktadır. Diğer taraftan bankacılık sektöründe istihdam edilenler önemli sayıdadır. Sektörün personel gelişimine Tablo 3'de yer verilmiştir.

Tablo 3: Türk Bankacılık Sektörü Personel Sayıları

Yıl/Dönem	Personel Sayısı
2010/12	191.180
2011/12	195.271
2012/12	201.474
2013/12	214.263
2014/12	216.880
2015/12	217.504
2016/12	210.910
2017/12	208.280

Kaynak: BDDK'nın Türk Bankacılık Sektörü Temel Göstergeleri ve Türk Bankacılık Sektörü Genel Görünümü adlı raporlarından derlenmiştir.

Tablo 3'den görüleceği üzere sektörde önemli sayıda çalışan bulunmaktadır. 2010 yılında 191 bin seviyesinde olan çalışan sayısı 2017 sonunda 208 bin kişi olarak gerçekleşmiştir (BDDK, 2018: 1).

Banka personellerinin aynı zamanda birer iç müşteri olduğu ve çalıştıkları bankaların birçok ürün ve hizmetinin yanı sıra kredi kullandıkları dikkate alındığında personel tarafından kullanılan kredilerin ön plana çıktığı görülmüştür. Uygulamaya bakıldığında personellerin çalıştıkları bankalarından sıklıkla kredi kullandıkları görülmüştür.

Yürürlükteki cari mevzuat uyarınca banka personellerinin çalıştıkları bankalardan kullanacakları krediler sınırlamaya tabidir. Bu kapsamda banka personelleri kendi çalıştıkları bankalardan aylık net ücretlerinin 5 katını geçmemek üzere kredi, 3 katını geçmemek üzere çek karne veya kredi kartı kullanabilmektedir (BK,

2005: madde 50). Banka personellerinin nakit veya nakit benzeri teminat göstermeleri karşılığında kullanacakları krediler anılan bu sınırlamaya tabi değildir. Sınırlama bulunmasına rağmen banka personellerinin çalıştıkları bankalardan sıklıkla kredi kullandıkları görülmektedir. Bunun temel nedenlerinden biri banka personellerinin piyasadaki diğer bankalara kıyasla kendi çalıştıkları bankalardan daha rekabetçi faiz oranları alabilmeleridir. Bir diğer önemli neden ise farklı diğer bir bankaya gidip-gelme zahmeti ve gelir belgesi ihtiyacı bulunmamasıdır. Personel kredilerine ilişkin yasal sınırlamalar bulunduğu için banka personellerinin kullanacakları her türlü kredi insan kaynakları bölümleri tarafından sınırlamalara uyum açısından değerlendirilmektedir. Böylece çalıştığı bankadan kredi kullanan personel, kredi sürecinde gelir belgesi gibi işlem ve zaman maliyeti oluşturan bazı prosedürleri takip etmekten kurtulmaktadır. Diğer taraftan tahsis ücreti, hayat sigortası gibi çeşitli masraflardan muaf olunması banka personellerini çalıştıkları bankalardan kredi kullanmaya teşvik eden diğer önemli faktörlerdir.

Banka personelleri çalıştıkları bankalardan yasal sınırlamalara uygun olarak kredi talep etmektedirler. Örnek olarak 2016 yılında Akbank 61 milyon TL'si bireysel ihtiyaç, 3 milyon TL'si konut, 40 milyon TL'si kredi kartı olmak üzere toplam 105 milyon TL personel kredisi kullandırmıştır (Akbank, 2017: 188). 2016 yılında Garanti Bankası 112 milyon TL'si bireysel ihtiyaç, 1,1 milyon TL'si konut, 107 milyon TL'si kredi kartı olmak üzere toplam 222 milyon TL personel kredisi kullandırmıştır (Garanti Bankası, 2017: 228). 2016 yılında Denizbank 32,2 milyon TL'si bireysel ihtiyaç, 1,7 milyon TL'si konut, 24,7 milyon TL'si kredi kartı olmak üzere toplam 58,9 milyon TL personel kredisi kullandırmıştır (Denizbank, 2017: 168). 2016 yılında Ziraat Bankası ise 187 milyon TL'si bireysel ihtiyaç, 84 milyon TL'si kredi kartı olmak üzere toplam 273,9 milyon TL personel kredisi kullandırmıştır (Ziraat Bankası, 2017: 156). Kamu Aydınlatma Platformunda ilan edilen 2016 yılsonu faaliyet raporlarına göre bankaların personel kredilerine Tablo 4'te yer verilmiştir.

Tablo 4: Bankaların 2016 Yılı Sonu Personel Kredileri (Bin TL)

Banka	Kısa Vadeli	Orta ve Uzun Vadeli	Toplam
Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş.	9.392	180.103	189.495
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	8.463	146.026	154.489
Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.	3.607	48.173	51.780
Adabank A.Ş.	-	-	-
Akbank T.A.Ş.	2.966	62.162	65.128
Anadolubank A.Ş.	550	2.518	3.068
Fibabanka A.Ş.	232	2.340	2.572
Şekerbank T.A.Ş.	560	8.908	9.468
Turkish Bank A.Ş.	71	329	400
Türk Ekonomi Bankası A.Ş.	6.414	58.133	64.547
Türkiye İş Bankası A.Ş.	13.176	96.889	110.065
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.	5.875	61.065	66.940
Birleşik Fon Bankası A.Ş.	52	975	1.027
Alternatifbank A.Ş.	288	4.138	4.426
Arap Türk Bankası A.Ş.	65	502	567
Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ Turkey A.Ş.	-	-	-
Burgan Bank A.Ş.	359	5.083	5.442
Citibank A.Ş.	-	-	-
Denizbank A.Ş.	3.627	30.555	34.182
Deutsche Bank A.Ş.	-	-	-
Finans Bank A.Ş.	7.844	42.286	50.130
HSBC Bank A.Ş.	894	8.589	9.483
ICBC Turkey Bank A.Ş.	-	-	-
ING Bank A.Ş.	2.936	15.491	18.427
Odea Bank A.Ş.	473	5.458	5.931
Rabobank A.Ş.	-	-	-
Turkland Bank A.Ş.	411	1.096	1.507
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	21.508	91.980	113.488
İller Bankası A.Ş.	5.568	19.334	24.902
Türk Eximbank	9.297	-	9.297
Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş.	-	4.368	4.368
Aktif Yatırım Bankası A.Ş.	105	1.339	1.444
Nurul Yatırım Bankası A.Ş.	-	48	48
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	18	199	217
Toplam	104.751	898.087	1.002.838

Kaynak: Bankaların 2016 yılı sonu Faaliyet Raporlarından derlenmiştir.

Tablo 4'ten görüleceği üzere, banka personellerinin kullandığı kredilerin bakiyesi 2016 yılsonunda 1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. TBS'nin toplam kredi büyüklüğünün 2016 yılsonunda 1,7 trilyon TL olduğu dikkate alındığında, personel kredileri sektör açısından küçümsenmeyecek bir büyüklüğe ulaşmıştır (BDDK, 2017a: 2)

3. Literatür Taraması

Literatürde bankalarda personel kredilerinin muhasebeleştirilmesine ilişkin herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bununla birlikte; krediler ile kredilerin bir türü olan kredi kartları ve bunların muhasebeleştirilmesi ile ilgili çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmaların bazılarında aşağıda yer verilmiştir.

Gülhan ve Kaya (2011) yurt dışında kullanılan kredi kartlarının bankalarda muhasebeleştirilmesini ele almıştır. Bu kapsamda çalışmada yurt dışı nakit çekim ve yurt dışı alış veriş işlemleri örneklerine yer verilmiştir. Özkan ve Özen (2011) kredi kartı ile yapılan işlemleri incelemiş; çalışmada kredi kartı ile satış ve satış bedelinin müşterinin hesabına geçmesine ilişkin örnekler yermiştir. Koyuncu ve Saka (2011) takipteki krediler ile özel sektöre sağlanan yurtiçi krediler arasındaki ilişkiyi incelemiştir. %1 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bulunan ilişkiye göre takipteki krediler, özel sektöre sağlanan yurtiçi kredileri azaltmaktadır. Mutlu Çamoğlu ve Akıncı (2012) Türkiye'de sektörel banka kredilerinin gelişimi ile ilgili çalışmalarında inşaat ve emlak sektörünün kullandığı krediler ile reel kredi hacmi arasındaki ilişkiyi araştırmışlardır. Bu çalışmada söz konusu değişkenler arasında çift yönlü nedensellik ilişkisi olduğu ve Türkiye'de bazı önemli sektörlerin kullandığı krediler ile reel kredi hacmi arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir uzun dönem ilişkisi bulunduğu tespit edilmiştir. Bekçi ve Tekşen (2012) işletmelerin kredi kartları ile kazanmış oldukları puanlar ve bu puanların kullanımlarının, hem işletmeler hem de bankalar açısından nasıl muhasebeleştirileceğini örneklerle ele almıştır. Sayım ve Ardıç (2012) banka bilançolarındaki kredi karşılık kalemlerinin dışa yansıma biçimlerini incelemiştir. Çalışmada bankaların ayırdığı özel kredi karşılıklarının diğer şirketlerden ayrı

tutularda ve vergi kanunları dışındaki bir yasal düzenlemeyle vergi matrahından indirilmesi, vergileme ilkeleri açısından uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Çelikdemir ve Çetin (2015) bankalarda altın kredilerinin muhasebeleştirilmesini örneklerle ele almışlardır. Büyükçelebi ve Çoşkun (2015) mevduat ve katılım bankalarının ticari kredi taleplerini değerlendirme sürecinde göz önüne aldıkları kriterleri ve bu kriterlerin ağırlıklarını belirlemeye yönelik bir araştırma yapmıştır. Atış ve Vardar (2016) eşit geri ödemeli banka kredilerinin muhasebeleştirilmesini uluslararası muhasebe standartları ve uluslararası finansal raporlama standartları açısından örneklerle inceleyerek ele almıştır. Kartal (2017) bankalarda kredi kartlarının puan işlemlerinin muhasebeleştirilmesini incelemiştir. Kredi kartları puan muhasebesi banka katkı payı ve işyeri katkı payı uygulamaları açısından örneklerle ele alınmıştır.

4. Bankalarda Personel Kredilerinin Muhasebeleştirilmesi

Bankalar gerçekleştirdikleri işlemlerin muhasebeleştirilmesinde BDDK tarafından yayınlanan THP'yi kullanmak zorundadırlar (BDDK, 2017b, madde 1). Bu zorunluluk nedeniyle personel kredisi işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde de BDDK tarafından yayınlanmış THP'de yer alan hesapların kullanılması gerekmektedir. Bu bölümde öncelikle personel kredilerinin muhasebeleştirilmesinde kullanılan THP hesapları ve kısa açıklamalarına sonrasında ise personel kredisi muhasebe işlemlerine ilişkin örneklere yer verilecektir.

4.1. Personel Kredileri ile İlgili THP Hesapları

Banka personelleri çalıştıkları bankalardan en çok bireysel ihtiyaç kredisi kullanmaktadırlar. Bireysel ihtiyaç kredisinden sonra kredi kartı en çok tercih edilen kredi ürünüdür. Bu nedenle öncelikle bireysel ihtiyaç kredi ve kredi kartları sonra ise kredili mevduat hesabı, taşıt kredisi ve konut kredisi ele alınacaktır.

Genel olarak THP hesapları incelendiğinde, banka personellerinin kredi işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde kullanılan THP hesaplarının kredilerin vadesine, teminatına, TP ve YP olmasına göre değiştiği görülmektedir.

Banka personelleri maaşlarını bankadan aldıkları için personel kredisi kullanılırken genellikle personelden maaş temliki alınmaktadır. Bu nedenle banka personelleri tarafından kullanılan krediler THP'nin teminatlı kategorilerindeki hesaplarda muhasebeleştirilmektedir.

4.1.1. Bireysel İhtiyaç Kredileri ile İlgili THP Hesapları

Banka personellerinin bireysel ihtiyaç kredisi işlemleri için bankaların kullanmaları gereken hesaplar aşağıda yer almaktadır (BDDK, 2017b):

Kısa Vadeli Teminatsız İhtiyaç Kredileri:

- 116402-İhtiyaç Kredileri-TP
- 117402-İhtiyaç Kredileri-YP

Kısa Vadeli Teminatlı İhtiyaç Kredileri:

- 118402-İhtiyaç Kredileri-TP
- 118403-İhtiyaç Kredileri-Konut Teminatlı-TP
- 119402-İhtiyaç Kredileri-YP
- 119403-İhtiyaç Kredileri-Konut Teminatlı-YP

Orta ve Uzun Vadeli Teminatsız İhtiyaç Kredileri:

- 138402-İhtiyaç Kredileri-TP
- 139402-İhtiyaç Kredileri-YP

Orta ve Uzun Vadeli Teminatlı İhtiyaç Kredileri:

- 140402-İhtiyaç Kredileri-TP
- 140403-İhtiyaç Kredileri-Konut Teminatlı-TP
- 141402-İhtiyaç Kredileri-YP
- 141403-İhtiyaç Kredileri-Konut Teminatlı-YP

4.1.2. Kredi Kartları ile İlgili THP Hesapları

Banka personellerinin kredi kartlı işlemleri için bankaların kullanmaları gereken hesaplar aşağıda yer almaktadır (BDDK, 2017b):

Kısa Vadeli Teminatsız Kredi Kartları:

- 116410-Personel Kredi Kartları-Taksitli-TP
- 116411-Personel Kredi Kartları-Taksitsiz-TP
- 117410-Personel Kredi Kartları-Taksitli-YP
- 117411-Personel Kredi Kartları-Taksitsiz-YP

Kısa Vadeli Teminatlı Kredi Kartları:

- 118410-Personel Kredi Kartları-Taksitli-TP
- 118411-Personel Kredi Kartları-Taksitsiz-TP
- 119410-Personel Kredi Kartları-Taksitli-YP
- 119411-Personel Kredi Kartları-Taksitsiz-YP

Orta ve Uzun Vadeli Teminatsız Kredi Kartları:

- 138410-Personel Kredi Kartları-Taksitli-TP
- 138411-Personel Kredi Kartları-Taksitsiz-TP
- 139410-Personel Kredi Kartları-Taksitli-YP
- 139411-Personel Kredi Kartları-Taksitsiz-YP

Orta ve Uzun Vadeli Teminatlı Kredi Kartları:

- 140410-Personel Kredi Kartları-Taksitli-TP
- 140411-Personel Kredi Kartları-Taksitsiz-TP
- 141410-Personel Kredi Kartları-Taksitli-YP
- 141411-Personel Kredi Kartları-Taksitsiz-YP

4.1.3. Kredili Mevduat Hesabı ile İlgili THP Hesapları

Banka personellerinin kredili mevduat hesabı işlemleri için bankaların kullanmaları gereken hesaplar aşağıda yer almaktadır (BDDK, 2017b):

Kısa Vadeli Teminatsız Kredili Mevduat Hesabı:

- 116420-Kredili Mevduat Hesabı-TP
- 117420-Kredili Mevduat Hesabı-YP

Kısa Vadeli Teminatlı Kredili Mevduat Hesabı:

- 118420-Kredili Mevduat Hesabı-TP
- 119420-Kredili Mevduat Hesabı-YP

Yukarıda detayları verilen hesaplardan görüldüğü üzere, kredili mevduat hesabı şeklinde kullanılan krediler için orta ve uzun vadeli hesaplar bulunmamaktadır. Bunun temelinde kredili mevduat hesaplarının kısa vadeli nakit ihtiyaçları için kullanılması yatmaktadır.

Ayrıca THP'de bireysel ihtiyaç kredileri, kredi kartları, taşıt kredileri ve konut kredilerine ilişkin banka personelleri için münferit hesaplar açılmışken kredili mevduat hesaplarında banka personellerine yönelik münferit hesaplar tanımlanmadığı görülmektedir.

4.1.4. Taşıt Kredileri ile İlgili THP Hesapları

Banka personellerinin taşıt kredisi işlemleri için bankaların kullanmaları gereken hesaplar aşağıda yer almaktadır (BDDK, 2017b):

Kısa Vadeli Teminatsız Taşıt Kredileri:

- 116401-Taşıt Kredileri-TP
- 117401-Taşıt Kredileri-YP

Kısa Vadeli Teminatlı Taşıt Kredileri:

- 118401-Taşıt Kredileri-TP
- 118403-Taşıt Kredileri-Konut Teminatlı-TP

- 119402-Taşıtl Kredileri-YP
- 119403-Taşıtl Kredileri-Konut Teminatlı-YP

Orta ve Uzun Vadeli Teminatsız Taşıtl Kredileri:

- 138401-Taşıtl Kredileri-TP
- 139401-Taşıtl Kredileri-YP

Orta ve Uzun Vadeli Teminatlı Taşıtl Kredileri:

- 140401-Taşıtl Kredileri-TP
- 140403-Taşıtl Kredileri-Konut Teminatlı-TP
- 141401-Taşıtl Kredileri-YP
- 141403-Taşıtl Kredileri-Konut Teminatlı-YP

4.1.5. Konut Kredileri ile İlgili THP Hesapları

Banka personellerinin konut kredisi işlemleri için bankaların kullanmaları gereken hesaplar aşağıda yer almaktadır (BDDK, 2017b):

Kısa Vadeli Teminatsız Konut Kredileri:

- 116400-Konut Kredileri-TP
- 117400-Konut Kredileri-YP

Kısa Vadeli Teminatlı Konut Kredileri:

- 118400-Konut Kredileri-TP
- 119400-Konut Kredileri-YP

Orta ve Uzun Vadeli Teminatsız Konut Kredileri:

- 138400-Konut Kredileri-TP
- 139400-Konut Kredileri-YP

Orta ve Uzun Vadeli Teminatlı Konut Kredileri:

- 140400-Konut Kredileri-TP
- 141400-Konut Kredileri-YP

Banka personellerinin kredi işlemlerinde yukarıda detaylarına yer verilen kredi hesaplarının yanı sıra çeşitli mevduat, tahakkuk, faiz ve vergi (Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (KKDF) ve Banka Sigorta Muamele Vergisi (BSMV)) hesapları da kullanılmaktadır.

Ayrıca yürürlükteki mevzuata göre bireylerin kullandıkları kredilerin faizleri üzerinden %15 KKDF ve %5 BSMV kesilmektedir. Diğer taraftan bankalar kendi personellerinden hayat sigortası ve kredi açılış ücreti gibi masraflar almamaktadır. Bu nedenle muhasebeleştirme örneklerinde hayat sigortası ve kredi açılış gibi masraflara yer verilmemiştir.

4.2. Personel Kredilerinin Muhasebeleştirilmesine İlişkin Örnekler

4.2.1. Bireysel İhtiyaç Kredilerinin Muhasebeleştirilmesi

Banka personellerinin bireysel ihtiyaç kredisi işlem örneklerine aşağıda yer verilmiştir.

a) Banka personeli, 02.04.2017 tarihinde aylık %1,39 faiz ile 36 ay vadeli 19.650 TL ihtiyaç kredisi kullanmıştır.

02.04.2017	
140402- İhtiyaç Kredileri	19.650
30000- Tasarruf Mevduatı	19.650
Kredi kullanımı	
../../....	

Muhasebe açısından 12 aya kadar vadeli krediler kısa vadeli sayılmaktadır. Kredi vadesi 36 ay olduğu için bu kredinin muhasebeleştirilmesinde orta ve uzun vadeli THP hesapları kullanılmıştır. Ayrıca personelden maaş temlikli alındığı için teminatlı THP hesapları kullanılmıştır.

Kredi kullanımı sonrasında ödeme planı aşağıdaki gibi oluşmuştur (özet olması açısından ilk 3 aya yer verilmiştir):

Tablo 5: Bireysel İhtiyaç Kredisi Ödeme Planı

Sıra	Taksit Tarihi	Taksit Tutarı	Anapara	Faiz	KKDF	BSMV
1	01.05.2017	1.000,26	672,49	273,14	40,97	13,66
2	01.06.2017	1.000,26	683,71	263,79	39,57	13,19
3	01.07.2017	1.000,26	695,13	254,28	38,14	12,71

b) Banka personeli, vade tarihinde kredisinin birinci taksitini ödemiştir.

01.05.2017

22000-Faiz Tahakkukları	273,14
27899-Diğer Muhtelif Alacaklar-KKDF	40,97
27899-Diğer Muhtelif Alacaklar-BSMV	13,66
53423-Faiz Gelirleri	273,14
39022-KKDF	40,97
380005-BSMV	13,66

Faiz ve vergiler tahakkuk kaydı

01.05.2017

30000-Tasarruf Mevduatı	1.000,26
140402- İhtiyaç Kredileri	672,49
22000-Faiz Tahakkukları	273,14
27899-Diğer Muhtelif Alacaklar-KKDF	40,97
27899-Diğer Muhtelif Alacaklar-BSMV	13,66

Kredi taksit ödemesi

../../.....

c) Banka personeli, vade tarihinde kredisinin ikinci taksitini ödemiştir.

01.06.2017	
22000-Faiz Tahakkukları	263,79
27899-Diğer Muhtelif Alacaklar-KKDF	39,57
27899-Diğer Muhtelif Alacaklar-BSMV	13,19
53423-Faiz Gelirleri	263,79
39022-KKDF	39,57
380005-BSMV	13,19
Faiz ve vergiler tahakkuk kaydı	

01.06.2017	
30000-Tasarruf Mevduatı	1.000,26
140402- İhtiyaç Kredileri	683,71
22000-Faiz Tahakkukları	263,79
27899-Diğer Muhtelif Alacaklar-KKDF	39,57
27899-Diğer Muhtelif Alacaklar-BSMV	13,19
Kredi taksit ödemesi	
../../....	

d) Banka personeli, 3. taksit tarihinde kredisinin kalan taksitlerinin tümünü erken ödeme ile kapatmıştır.

01.07.2017	
30000-Tasarruf Mevduatı	18.293,80
140402- İhtiyaç Kredileri	18.293,80
Kredi erken kapama	
../../....	

Personel 19.650 TL tutarlı kredinin ilk iki taksitini ödediği için bu taksitlere ait anapara tutarları (672,49+683,71) toplam kredi tutarından düşüldüğünde kredinin kapama tutarı 18.293,80 TL olmaktadır. Kredi erken kapatıldığı için sonraki taksitlere ait

faiz tutarları da ödenmemektedir. Bu durumda personelin kredisi 18.293,80 TL tutar ile kapatılmıştır.

Bu örnekte kredi vadesi 12 ay ve altında olsaydı 140402 no.lu hesap yerine 118402 no.lu hesap kullanılacaktı. Benzer şekilde ihtiyaç kredisi konut teminatlı olsaydı 140403, kısa vadeli ve konut teminatlı olsaydı 118403 no.lu hesaplar kullanılacaktır. Ayrıca kredi TP yerine YP cinsinden kullanılmış olsaydı yine farklı hesaplar kullanılacaktı.

4.2.2. Kredi Kartlarının Muhasebeleştirilmesi

Banka personellerinin kredi kartı işlem örneklerine aşağıda yer verilmiştir:

- a) Banka personeli 01.04.2017 tarihinde kredi kartı ile 200 TL tek çekim alışveriş yapmıştır.

_____ 01.04.2017 _____	
118411-Personel Kredi Kartları-Taksitsiz	200
39090- Muhtelif Borçlar-Kredi Kartları	200
Alışveriş harcaması	
_____/..../.... _____	

- b) Banka personeli 05.04.2017 tarihinde kredi kartı ile 600 TL 6 taksit alışveriş yapmıştır.

_____ 05.04.2017 _____	
118410- Personel Kredi Kartları-Taksitli	600
39090- Muhtelif Borçlar-Kredi Kartları	600
Alışveriş kaydı	
_____ 05.04.2017 _____	
118411-Personel Kredi Kartları-Taksitsiz	100
118410- Personel Kredi Kartları-Taksitli	100
Taksit kaydı	
_____/..../.... _____	

c) Banka personeli 10.04.2017 tarihinde kredi kartından 100 TL nakit avans çekmiştir.

10.04.2017	
27890-Muhtelif Alacaklar-Kredi Kartları	100
010-Kasa	100
Nakit çekim	
10.04.2017	
118411-Personel Kredi Kartları-Taksitsiz	100
27890-Muhtelif Alacaklar-Kredi Kartları	100
Nakit çekimin kredi kartı hesaplarına virmanı	
../../....	

d) Banka personeli 12.04.2017 tarihinde kredi kartından 1200 TL 12 ay taksitli nakit avans kullanmıştır.

12.04.2017	
27890-Muhtelif Alacaklar-Kredi Kartları	1200
010-Kasa	1200
Nakit çekim	
12.04.2017	
118410-Personel Kredi Kartları-Taksitli	1200
27890-Muhtelif Alacaklar-Kredi Kartları	1200
Nakit çekimin kredi kartı hesaplarına virmanı	
12.04.2017	
118411-Personel Kredi Kartları-Taksitsiz	100
118410- Personel Kredi Kartları-Taksitli	100
Taksit kaydı	
../../....	

- e) Ay sonunda banka personeline 1500 TL kredi kartı ekstresi gelmiş ve 05.05.2017 tarihinde personelin vadesiz mevduat hesabından tahsil edilmiştir.

_____05.05.2017_____	
30000-Tasarruf Mevduatı	1.500
39299- Diğer Alacaklı Geçici Hesaplar	1.500
Müşteri hesabından tahsilat kaydı	
_____05.05.2017_____	
39299- Diğer Alacaklı Geçici Hesaplar	1.500
118411-Personel Kredi Kartları-Taksitsiz	1.500
Tahsilatın kredi kartı borç bakiyesinden düşülmesi	
_____../../....._____	

Bu örnekte kredi kartı işlemlerinin vadesi 12 aydan kısa olduğu için 118410 ve 118411 no.lu hesaplar kullanılmıştır.

4.2.3. Kredili Mevduat Hesaplarının Muhasebeleştirilmesi

Banka personellerinin kredili mevduat işlem örneklerine aşağıda yer verilmiştir:

- a) Banka personeli 01.05.2017 tarihinde kredili mevduat limitinden 500 TL çekim yapmıştır.

_____01.05.2017_____	
118420-Kredili Mevduat Hesabı	500
010-Kasa	500
Nakit çekim	
_____../../....._____	

- b) Banka personeli kredili mevduat hesabının bakiyesi -500 TL iken 15.05.2017 tarihinde hesabına 200 TL yatırmıştır.

_____15.05.2017_____	
010-Kasa	200
118420-Kredili Mevduat Hesabı	200
Para yatırma	
_____././...._____	

- c) Ay sonunda banka personelinin kredili mevduat hesabı kullanımı için 20 TL faiz tahakkuk etmiş ve vergileri ile birlikte personelin vadesiz mevduat hesabından 01.06.2017 tarihinde tahsil edilmiştir.

_____31.05.2017_____	
22000-Faiz Tahakkukları	20
27899-Diğer Muhtelif Alacaklar-KKDF	3
27899-Diğer Muhtelif Alacaklar-BSMV	1
51424-Faiz Gelirleri	20
39022-KKDF	3
380005-BSMV	1
Faiz ve vergi tahakkuk kaydı	
_____01.06.2017_____	
30000-Tasarruf Mevduatı	24
22000-Faiz Tahakkukları	20
27899-Diğer Muhtelif Alacaklar-KKDF	3
27899-Diğer Muhtelif Alacaklar-BSMV	1
Faiz ve vergi tahsilat kaydı	
_____././...._____	

Bu örnekte personelden maaş temliki teminatı alındığı için kredili mevduat hesabı olarak 118420 kullanılmıştır. Personelden teminat alınmamış olsaydı 116420 no.lu hesap kullanılacaktı.

4.2.4. Taşıt Kredilerinin Muhasebeleştirilmesi

Banka personellerinin taşıt kredisi işlem örneklerine aşağıda yer verilmiştir:

- a) Banka personeli, 02.03.2017 tarihinde aylık %1,27 faiz ile 30 ay vadeli 62.250 TL ihtiyaç kredisi kullanmıştır.

02.03.2017

140401- Taşıt Kredileri	62.250
30000-Tasarruf Mevduatı	62.250

Kredi kullanımı

../../....

Kredi işlemlerinin tamamlanması ve araç üzerinde rehin tesisi sonrasında söz konusu kredi bedeli taşıt satıcısına havale/EFT yolu ile ödenmiştir. Bu durumda bankanın gerçekleştireceği kayıt aşağıdaki şekilde olmaktadır:

02.03.2017

30000-Tasarruf Mevduatı	62.250
39299-Diğer Alacaklı Geçici Hesaplar	62.250

Kredi bedelinin taşıt satıcısına EFT gönderilmesi

../../....

Kredi vadesi 30 ay olduğu için bu kredinin muhasebeleştirilmesinde orta ve uzun vadeli THP hesapları kullanılmıştır. Ayrıca personelden taşıt rehin olarak teminat alındığı için, teminatlı THP hesapları kullanılmıştır.

Kredi kullanımı sonrasında ödeme planı aşağıdaki gibi oluşmuştur (özet olması açısından ilk 3 aya yer verilmiştir):

Tablo 6: Taşıt Kredisi Ödeme Planı

Sıra	Taksit Tarihi	Taksit Tutarı	Anapara	Faiz	KKDF	BSMV
1	01.04.2017	2.600,87	1.652,17	790,58	118,59	39,53
2	01.05.2017	2.600,87	1.677,36	769,59	115,44	38,48
3	01.06.2017	2.600,87	1.702,93	748,29	112,24	37,41

b) Banka personeli, vade tarihinde kredisinin birinci taksitini ödemiştir.

_____01.04.2017_____	
22000-Faiz Tahakkukları	790,58
27899-Diğer Muhtelif Alacaklar-KKDF	118,59
27899-Diğer Muhtelif Alacaklar-BSMV	39,53
53423-Faiz Gelirleri	790,58
39022-KKDF	118,59
380005-BSMV	39,53
Faiz ve vergiler tahakkuk kaydı	

_____01.04.2017_____	
30000-Tasarruf Mevduatı	2.600,87
140401- Taşıt Kredileri	672,49
22000-Faiz Tahakkukları	790,58
27899-Diğer Muhtelif Alacaklar-KKDF	118,59
27899-Diğer Muhtelif Alacaklar-BSMV	39,53
Kredi taksit ödemesi	
_____../../....._____	

Taşıt kredisinin sonraki kredi taksitleri ödendikçe banka tarafından yukarıda örneği verilen kayıtların aynısı gerçekleştirilecektir.

Bu örnekte kredi vadesi 12 ay ve altında olsaydı 140401 no.lu hesap yerine 118401 no.lu hesap kullanılacaktı. Benzer şekilde taşıt kredisi konut teminatlı olsaydı 140403, kısa vadeli ve konut teminatlı olsaydı 118403 no.lu hesaplar kullanılacaktı. Ayrıca kredi TP yerine YP cinsinden kullanılmış olsaydı yine farklı hesaplar kullanılacaktı.

4.2.5. Konut Kredilerinin Muhasebeleştirilmesi

Banka personellerinin konut kredisi işlem örneklerine aşağıda yer verilmiştir:

- a) Banka personeli, 02.01.2017 tarihinde aylık %0,98 faiz ile 120 ay vadeli 422.300 TL ihtiyaç kredisi kullanmıştır.

02.01.2017	
138400-Konut Kredileri	422.300
30000-Tasarruf Mevduatı	422.300
Kredi kullanımı	../../....

Kredi işlemlerinin tamamlanması ve konut üzerinde rehin tesisi sonrasında söz konusu kredi bedeli konut satıcısına nakit olarak ödenmiştir. Bu durumda bankanın gerçekleştireceği kayıt aşağıdaki şekilde olmaktadır:

02.01.2017	
30000-Tasarruf Mevduatı	422.300
010-Kasa	422.300
Kredi bedelinin konut satıcısına nakden ödenmesi	../../....

Kredi vadesi 120 ay olduğu için bu kredinin muhasebeleştirilmesinde orta ve uzun vadeli THP hesapları kullanılmıştır. Ayrıca personelden konut rehin olarak teminat alındığı için, teminatlı THP hesapları kullanılmıştır.

Kredi kullanımı sonrasında ödeme planı aşağıdaki gibi oluşmuştur (özet olması açısından ilk 3 aya yer verilmiştir):

Tablo 7: Konut Kredisi Ödeme Planı

Sıra	Taksit Tarihi	Taksit Tutarı	Anapara	Faiz	KKDF	BSMV
1	01.02.2017	6.000,33	1.861,79	4.138,54	0	0
2	01.03.2017	6.000,33	1.880,04	4.120,29	0	0
3	01.04.2017	6.000,33	1.898,46	4.101,87	0	0

Ödeme planından görüleceği üzere, konut kredilerinde mevcut düzenlemeler bağlamında KKDF ve BSMV bulunmamaktadır. Bu nedenle söz konusu vergiler ödeme planında 0 olarak görünmektedir.

b) Banka personeli, vade tarihinde kredisinin birinci taksitini ödemiştir.

_____01.02.2017_____	
22000-Faiz Tahakkukları	4.138,54
53423-Faiz Gelirleri	4.138,54
Faiz tahakkuk kaydı	
_____01.02.2017_____	
30000-Tasarruf Mevduatı	6.000,33
138400-Konut Kredileri	1.861,79
22000-Faiz Tahakkukları	4.138,54
Kredi taksit ödemesi	
_____../../...._____	

Konut kredisinin sonraki kredi taksitleri ödendikçe banka tarafından yukarıda örneği verilen kayıtların aynısı gerçekleştirilecektir.

c) Banka personeli, konut kredisinin kalan anaparası 100.000 TL iken (80. taksitte) kalan taksitlerinin tümünü erken ödeme ile kapatmıştır.

_____02.02.2024_____	
30000-Tasarruf Mevduatı	204.000
138400-Konut Kredileri	200.000
76022-Konut ve Refinans Kredileri Erken	
Kapama Tazminatı	4.000
Kredi erken kapama	
_____../../...._____	

Diğer kredilere kıyasla konut kredilerindeki KKDF ve BSMV farklılığının yanı sıra bir diğer farklılık da erken kapamada bulunmaktadır. Yürürlükteki mevzuat gereği bankaların erken kapama komisyonu alma hakkı bulunmakta olup söz konusu oran kredinin kalan vadesi 36 ay üzerinde ise %2, 36 ay altında ise %1'dir. Bu örnekte kredi 200.000 TL anapara ile kapatılırken kalan vade 40 aydır. Bu nedenle %2 kapama komisyonu alınmıştır. Böylece personel kredisi 204.000 TL ile kapatılmıştır.

Bu örnekte kredi vadesi 12 ay ve altında olsaydı 138400 no.lu hesap yerine 118400 no.lu hesap kullanılacaktı. Benzer şekilde konut kredisi YP cinsinden kullanılmış olsaydı orta ve uzun vade için 141400, kısa vade için 119400 no.lu hesaplar kullanılacaktı.

5. Sonuç

Türk Bankacılık Sektörünün büyümesine paralel kredilerde yaşanan artış sürmektedir. Bu kapsamda bankalar iç müşterileri olan personellerine de ciddi düzeyde krediler kullanmaktadırlar. Söz konusu kredilerin büyüklüğü bazı bankalarda 200 milyon TL'yi aşmıştır. Bu kredi büyüklüğü azımsanmayacak bir kredi büyüklüğünü ifade etmektedir.

Türk Bankacılık Sektöründe kredilerin büyümesine paralel olarak personel kredileri de artış göstermektedir. Uygulamaya bakıldığında banka personelleri konut, taşıt ve ihtiyaç kredileri, kredi kartları ve kredili mevduat hesabı olmak üzere 5 tür kredi kullanmaktadırlar. Diğer taraftan Bankacılık Kanunu'nda personel kredilerine ilişkin sınırlama bulunmaktadır. Bu nedenle banka personelleri çalıştıkları bankalardan konut ve taşıt kredilerini daha az kullanılabilmektedirler. Ancak kredi kartları, ihtiyaç kredileri ve kredili mevduat hesapları konut ve taşıt kredilerine kıyasla daha fazla kullanılmaktadır. Banka personelleri tarafından en çok tercih edilen kredi türü ise sırasıyla bireysel ihtiyaç kredileri ve kredi kartlarıdır.

Personel kredilerinin ulaştığı hacim, tahsis ücreti ve hayat sigortası gibi muafiyet uygulamaları nedeni ile sağladığı maliyet avantajı, kredi kullandırım sürecinin kısalığı ve kolaylığı gibi hu-

suslar dikkate alındığında personel kredileri hem bankalar hem de banka personelleri açısından önem taşımaktadır. Bu nedenle diğer tüm kredilerde olduğu gibi personel kredileri işlemlerinin zamanında, doğru ve Tekdüzen Hesap Planına uygun şekilde yapılması personeller, bankalar ve bankaların finansal tablolarını kullanan başta yatırımcılar olmak üzere ilgili taraflar açısından önem taşımaktadır.

Bu çalışmada, son dönemler haricinde, yıllar itibari ile personel sayısındaki artış dikkate alınarak bankalarda personel kredisi işlemlerinin nasıl muhasebeleştirildiği örneklerle anlatılmıştır. Ayrıca Tekdüzen Hesap Planında bireysel ihtiyaç kredileri, kredi kartları, taşıt kredileri ve konut kredilerine ilişkin banka personelleri için münferit hesaplar açılmış olmasına karşın kredili mevduat hesaplarına ilişkin münferit hesaplar tanımlanmadığı görülmüştür. Banka personellerinin kullandığı kredili mevduat hesabı şeklindeki kredilerin daha sağlıklı takip edilebilmesi ve raporlanabilmesi açısından, diğer kredi türlerinde olduğu gibi münferit hesapların tanımlanmasına yönelik BDDK tarafından Tekdüzen Hesap Planı'nda değişiklik yapılması faydalı olacaktır.

Günümüzde bankalarda teknoloji kullanımının artması ile birlikte personel kredileri dâhil olmak üzere kredilerin muhasebeleştirilmesi merkezileştirilmekte ve otomasyon sistemleri tarafından otomatik şekilde gerçekleştirilmektedir. Otomasyon sistemlerinin hatalı kurgulandığı veya doğru kurgulanmış olmakla birlikte çeşitli sebeplerle bozulduğu durumlar haricinde otomasyon sistemlerinin düzgün çalışacağı ortadadır. Dolayısı ile otomasyon sistemlerinin düzenli olarak izlenmesi kredileri işlemlerinin muhasebeleştirilmesi açısından faydalı olacaktır.

KAYNAKÇA

- Akbank. (2017). 2016 Faaliyet Raporu. http://www.akbank.com/tr-tr/Yatirimci-iliskileri/Documents/Faaliyet-Raporlari/2016_Akbank_Faaliyet_Raporu.pdf, (30.06.2017).
- Atış, C., Vardar, G.C. (2016). Muhasebe Standartları Açısından Eşit Geri Ödemeli Banka Kredilerinin Muhasebeleştirilmesi. *Journal of Accounting, Finance and Auditing Studies*, 2(2), 164-191.
- Bankalar Kanunu. (2005). 5411 sayılı, 01.05.2005 tarih ve 25983 sayılı Resmi Gazete.
- BDDK. (2017a). Türk Bankacılık Sektörü Temel Göstergeleri Aralık 2016. http://www.bddk.org.tr/WebSitesi/turkce/Raporlar/TBSGG/15785tbs_temel_gostergeler_raporu_aralik_2016.pdf, (30.06.2017).
- BDDK. (2017b). Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğ. 20.09.2017 tarihli ve 30186 sayılı Resmi Gazete.
- BDDK. (2018). Türk Bankacılık Sektörü Temel Göstergeleri Aralık 2017. https://www.bddk.org.tr/WebSitesi/turkce/Raporlar/TBSGG/16668tbs_temel_gostergeler_raporu_aralik_2017.pdf, (30.06.2017).
- Bekçi, İ., Tekşen, Ö. (2002). Bankaların Kredi Kartı Puan Uygulamaları Ve Muhasebeleştirilmesi, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 26(2), 221-235.
- Büyükçelebi, B., Çoşkun, M. (2015). Ticari Kredi Taleplerinin Değerlendirilmesi Açısından Mevduat Bankaları İle Katılım Bankalarının Karşılaştırılması. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 1004-1024.
- Çelikdemir, N.Ç., Çetin, A. (2015). Altın Bankacılığı ve Altın İşlemlerin Muhasebeleştirilmesi, *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(2), 11-32.
- Denizbank. (2017). 2016 Faaliyet Raporu, http://www.denizbank.com/hakkimizda/_pdf/faaliyet-raporlari/2016-yili-faaliyet-raporu.pdf, (30.06.2017).
- Garanti Bankası. (2017). 2016 Faaliyet Raporu, <https://www.garantiinvestor-relations.com/tr/images/pdf/Garanti-Bankasi-2016-Faaliyet-Raporu.pdf>, (30.06.2017).
- Gülhan, Ü., Kaya, A. (2011). Bankalarda Yurt Dışı Kredi Kartı Kullanım İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 25(1), 241-254.
- Kartal, M. T., Demir, C.H. (2017). Türkiye’de Katılım Bankacılığının Sektör Payı Hedefi Üzerine Bir Analiz, *Route Educational & Social Science Journal*, 14(3), 33-58.

- Kartal, M. T. (2017). Bankalarda Kredi Kartı Puan İşlemleri Muhasebesi, *Mali Çözüm*, 140, 69-82.
- Koyuncu, C., Saka, B. (2011). Takipteki Kredilerin Özel Sektöre Verilen Krediler ve Yatırımlar Üzerindeki Etkisi, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31, 113-124.
- Mutlu Çamoğlu, S., Akıncı, M. (2012). Türkiye’de Sektörel Banka Kredilerinin Gelişimi: Bir Zaman Serisi Analizi, *Yönetim ve Ekonomi*, 19(1), 193-210.
- Özkan, Ö., Özen, İ. (2011). Kredi Kartı İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi ve Kredi Kartı Yoluyla Yapılan Hile Türleri ve Cezaî Müeyyideler. *Mali Çözüm*, 130, 127-160.
- Sayım, F. , Ardıç, M. (2012). Banka Bilançolarındaki Kredi Karşılık Kalemlerinin Dışa Yansıma Biçimleri, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 26(3-4), 297-312.
- TTK. (2011). 6102 sayılı, 14.02.2011 tarih ve 27846 sayılı Resmi Gazete.
- Ziraat Bankası. (2017). 2016 Faaliyet Raporu, <http://www.ziraat.com.tr/tr/Bankamiz/Yatirimcilliskileri/Documents/FaaliyetRaporu/FaaliyetRaporu.pdf>, (30.06.2017).